

ED ROSO PELITA NAOORLOGSE GENERATIES

door Kees Schepel

In juni 2022 vond in het kantoor van Stichting ARQ en Stichting Pelita in Diemen de ondertekening van het convenant *Vindbaar en toereikend aanbod van ondersteuning voor de tweede generatie oorlogsgetroffenen* plaats. Het convenant is per 1 januari 2023 ingegaan. Als een van de ondertekenende partijen (samen met het Ministerie van VWS, Stichting Arq, Stichting Joods Maatschappelijk Werk en het Nederlands Veteraneninstituut) is Stichting Pelita zeer actief op het gebied van activiteiten voor de naoorlogse generaties. Binnen Pelita is Ed Roso (Den Haag, 1961) als coördinator sociale Dienstverlening Naoorlogse Generaties (NOG) verantwoordelijk voor deze activiteiten.

Pelita Naoorlogse Generatie Bijeenkomsten

'Wij organiseren normaal gesproken per jaar al zes tot zeven bijeenkomsten voor de naoorlogse generaties. Die vinden plaats in Museum Sophiahof in Den Haag, altijd met een bepaald thema in relatie tot de naoorlogse generaties. Dat kan zijn dat iemand een boek geschreven heeft dat raakt aan de Indische en/of Molukse naoorlogse generaties, het kan zijn dat we iemand uit de hulpverlening vragen te komen. Daarnaast organiseren wij in samenwerking met Dé INOG ook bijeenkomsten, in Leusden. Daar gaat het om tien bijeenkomsten per jaar; eigenlijk met dezelfde insteek: laagdrempelig informatie en ondersteuning bieden. Die bijeenkomsten van Dé INOG worden geheel door vrijwilligers georganiseerd. Zij zijn in feite zelfvoorzienend, wij als Pelita ondersteunen vooral. Wat heel belangrijk is aan al die bijeenkomsten, in Den Haag zowel als in Leusden, is het lotgenotencontact. Dat zoekt men heel bewust.

Ook tijdens de coronapandemie hebben we online bijeenkomsten georganiseerd; psychotherapeute Joy Oonk van ARQ Centrum '45 heeft twee druk bezochte bijeenkomsten gedaan. Dat beantwoordde duidelijk aan een behoefte. Er is nog zoveel onbekend. Het was goed dat zij kon uitlegen waar die hulpverlening uit kan bestaan, en wat zij doen.

Daarnaast hebben we de Molukse psycholoog Bram Latumahina bij ons gehad, die met name de nadruk legde op het cultuursensitieve aspect. Waar kom je vandaan, wat is je achtergrond?

Mijn rol is, behalve de organisatie van de bijeenkomsten in Museum Sophiahof, vooral ook de nazorg. Na afloop van zo'n bijeenkomst ben ik er, maar men kan mij ook later bellen. Die nazorg is wel erg belangrijk. Ook tijdens bijeenkomsten moeten mensen zich veilig kunnen voelen. Er worden erg persoonlijke dingen aangeroerd; de meeste bijeenkomsten zijn interactief. Wij kunnen ook doorverwijzen naar maatschappelijk werk van het Nederlands Veteraneninstituut, waar immers sinds 2014 ook maatschappelijk werk van Stichting Pelita is ondergebracht.'

Hoe ben je bij Stichting Pelita gekomen? 'Ik ben in 2004 als sociaal rapporteur voor de wetten voor oorlogsgetroffenen bij Pelita begonnen. Ik ben opgeleid als maatschappelijk werker HBO, aan de Katholieke Sociale Academie in Den Haag. Ik heb vervolgens jarenlang in de jeugdzorg gewerkt. Pelita kwam min of meer op mijn pad, hoewel ik daarvoor ook al op dit gebied bezig was, met een groepje gelijkgestemden. Wij waren bezig met wat wij Indisch maatschappelijk werk noemden, voor mensen met een Indische of Molukse achtergrond. Om die de ondersteuning te bieden die ze nodig hadden, rekening houdend met hun achtergrond. Onze ervaring was wel dat velen in het reguliere circuit vastliepen, omdat ze niet begrepen werden. Kennis van en begrip voor de context en cultuur was en is erg belangrijk. We hadden heel goede en grootse plannen, maar we liepen tegen vooral financiële beperkingen aan. Een van die plannen ging ook over huisvesting, in Den Haag, voor mensen met een Indische en Molukse achtergrond... dit was allemaal voor ik bij Pelita kwam.

Toen ik als sociaal rapporteur bij Pelita werkte, begonnen mijn vingers op gegeven moment toch wel te jeuken, ►

als maatschappelijk werker. Ik vond nog steeds dat ik daar iets mee moest. Ik zag hulpverleningsvragen ontstaan, en moest als rapporteur dan wel eens op mijn tanden bijten om daar niet op in te gaan; daar hadden we immers Pelita maatschappelijk werk voor. Dat was ook ontzettend waardevol. De kennis bij de collega's over context en achtergrond van onze cliënten was heel belangrijk. Die meerwaarde kun je niet onderschatten.

Ik ben na enige tijd bij Pelita toch weer maatschappelijk werker geworden. Maar toen Pelita in 2014 werd ondergebracht bij Stichting ARQ, en ons maatschappelijk werk werd overgedragen aan De Basis (inmiddels het Nederlands Veteraneninstituut) ben ik bij Pelita gebleven, nu als sociaal dienstverlener.

Pelita is een organisatie waar cliënten echt een beroep op je doen, waardoor je makkelijk veel uren maakt. Sommige zaken moeten gewoon opgepakt worden. Iedereen die bij Pelita werkt voelt die verantwoordelijkheid. Dat is een ongeschreven regel, het staat niet in je arbeidsovereenkomst.'

Komt die betrokkenheid ook voort uit het feit dat velen ook zelf uit de gemeenschap komen waar Pelita voor werkt? 'Ja, dat lijkt me wel. Ik heb zelf een Moluks-Indische achtergrond. Mijn ouders komen allebei uit voormalig Nederlands-Indië, hebben beiden daar de oorlog meegemaakt. En dat is iets dat wel gespeeld heeft bij mijn ouders. De nasleep van de oorlog was altijd aanwezig.'

Met het convenant is een nieuwe fase aangebroken? 'Nou ja, tuurlijk. Het is wel zo dat ik al in mijn tijd als maatschappelijk werker bij Pelita de nodige mensen van de naoorlogse generaties in mijn caseload had. Het is niet zo dat dat opeens een issue geworden is. Die liepen destijds al vast door wat hun ouders hadden meegemaakt, en de doorwerking daarvan. Oorlogsbetrokkenen werden die dan genoemd. Nu zijn ze met dat convenant officieel in beeld. Dat betekent een erkenning vanuit de overheid voor deze groep. En daar ben ik eigenlijk wel dankbaar voor.'

We gaan in ieder geval ook verder zoals we het al jaren doen. In Den Haag, in Leusden. Maar we zijn van plan meer het land in te gaan. Bijvoorbeeld in samenwerking met Indisch Goud, een coöperatie van jonge, Indische therapeuten. We willen met hen in de verschillende regio's waar Pelita werkt laagdrempelige bijeenkomsten gaan organiseren. Om mensen ook kennis te laten maken met hun werk. In samenwerking willen wij meer mensen van de naoorlogse generaties bereiken; totoks, Indisch, Moluks, alle groepen met een binding met voormalig Nederlands-Indië en Indonesië. Verder organiseren wij binnenkort twee bijeenkomsten, in Helmond en Zwolle, over de Ranchi Baby's. En er zijn wel meer

thema's die we aan bod willen laten komen. Het slavernij-verleden, discriminatie, de positie van de totoks.

En we gaan natuurlijk verder ook samenwerken met de medeondertekenaars van het convenant. Daarover zijn we in gesprek.'

PELITA NOG BIJEENKOMSTEN:

Museum Sophiahof, Sophialaan 10,
2514 JR Den Haag

DÉ INOG:

Eerste zaterdagen van de maand
Maximaleplein 7, 3832 JS Leusden

LANDELIJKE NAOORLOGSE GENERATIEDAG

30 september 2023

Museum Sophiahof, Sophialaan 10,
2514 JR Den Haag

BIJEENKOMSTEN RANCHI BABY'S

10 maart in VEKA sportcentrum,
Deltaweg 201, Helmond

17 maart in Wijkcentrum Holtenbroek,
Bachlaan 20, Zwolle

AANDACHTSVELDEN CONVENANT:

- Verdubbeling van onze bijeenkomsten. Wij hebben als Pelita het voornemen naast de reguliere bijeenkomsten ook NOG regiobijeenkomsten te gaan organiseren. Wij willen meer mensen bereiken.
- Deskundigheidsbevordering voor de algemene zorg bijvoorbeeld de huisartsen, mantelzorgers of cliëntondersteuners.
- Behoeftepeiling onder de naoorlogse generatie; wij willen een klankbordgroep formeren om een beeld te krijgen van wat er zoal onder de NOG doelgroep leeft en waar men behoefte aan heeft.
- Het realiseren van een laagdrempelig loket in samenwerking met de partners van het convenant.
- Sociale Dienstverlening d.w.z. het continueren van onze bijeenkomsten zoals de Masoek Sadja's, eettafels en koffietafels met extra aandacht voor de naoorlogse generaties. Deze laagdrempelige bijeenkomsten werden altijd aangewend voor de eerste generatie om mogelijke (hulp)vragen te inventariseren en daarna begeleiding/doorverwijzing aan te bieden. Nu zullen deze bijeenkomsten ook voor de tweede generatie ingezet worden.